

Warszawa, dnia 20 czerwca 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD2.056.3.2018

Pan

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach¹ w związku z przysłanym pocztą elektroniczną wystąpieniem z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie „*zdecydowanego przyśpieszenia uregulowania sytuacji prawnej związanej z rozliczeniem podatku dochodowego od osób fizycznych w działalności gospodarczej i poza działalnością gospodarczą na rynku kryptowalut, z podaniem konkretnej daty powyższej regulacji*”, uprzejmie informuję.

Petycja dotyczy kompleksowego uregulowania w polskim systemie prawnym obrotu kryptowalutami. Postuluje się również zmianę rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów²) w sposób pozwalający uznać wydruki transakcji z internetowych giełd kryptowalut zawierających historię transakcji podatnika wraz z potwierdzeniem przelewu środków finansowych z konta bankowego podatnika na konto bankowe giełdy kryptowalut w celu zakupu kryptowalut, za dowody księgowe właściwie dokumentujące poniesienie kosztów zakupu kryptowalut i osiągnięcie przychodów z działalności gospodarczej ze sprzedaży kryptowalut.

Odnosząc się do powyższego uprzejmie informuję, że Ministerstwo Finansów podjęło działania w kierunku kompleksowego uregulowania w polskim systemie prawnym obrotu kryptowalutami. Działania te zostały zapowiedziane w zamieszczonym na stronie Ministerstwa Finansów komunikacie z dnia 9 kwietnia 2018 r. Aktualnie trwają prace nad realizacją tych zapowiedzi, których celem jest opracowanie bardziej dogodnych w stosunku do obecnie obowiązujących zasad opodatkowania dochodów osiągniętych z obrotu kryptowalutami.

Efekt tych prac będzie dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji z chwilą skierowania przygotowanych propozycji do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania (§52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów – Regulamin pracy Rady Ministrów³).

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że w dniu 4 kwietnia 2018 r., na stronie Ministerstwa Finansów został zamieszczony komunikat, w którym przedstawiono zasady opodatkowania kryptowalut wynikające z aktualnie obowiązujących przepisów podatkowych.

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

² Rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 728).

³ Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W komunikacie tym podkreślono, że przychody osiągnięte przez osoby fizyczne ze sprzedaży lub zamiany kryptowalut, zgodnie z przepisami *ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych*⁴⁾ – zwanej dalej „ustawą PIT” – podlegają opodatkowaniu na ogólnych zasadach. Sposób ich opodatkowania, wykazania we właściwym zeznaniu podatkowym zależą od źródła, w jakim dochody te zostały uzyskane, a także od formy opodatkowania, która została wybrana przez podatnika prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą.

Przychody z obrotu kryptowalutą mogą być zakwalifikowane do jednego z dwóch źródeł przychodów: z praw majątkowych (o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 i art. 18 ustawy PIT), albo z pozarolniczej działalności gospodarczej (o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i art. 14 ustawy PIT), w przypadku gdy kryptowaluta jest przedmiotem obrotu w ramach działalności spełniającej warunki, o których mowa w art. 5a pkt 6 ustawy PIT i nie zachodzą przesłanki określone w art. 5b ust. 1 ustawy PIT.

Obrót kryptowalutami generuje przychód np. w przypadku: sprzedaży kryptowaluty (zamiany kryptowaluty na walutę tradycyjną, np. PLN, Euro, USD), lub zamiany kryptowaluty na inną kryptowalutę, na towar lub na usługę (zamianę kryptowaluty należy traktować jako formę jej odpłatnego zbycia, analogicznie jak zamianę jakichkolwiek innych praw majątkowych, np. wierzytelności).

Przychód z odpłatnego zbycia kryptowaluty w drodze umowy sprzedaży lub zamiany – kwalifikowany do przychodów z praw majątkowych, o których mowa w art. 18 ustawy PIT – powstaje w momencie otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika pieniędzy (waluty tradycyjnej), innej kryptowaluty, towaru czy wykonania usługi (art. 11 ust. 1 ustawy PIT).

Natomiast za przychód z odpłatnego zbycia kryptowaluty w ramach działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy PIT uznaje się kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane. Jednocześnie – stosownie do art. 14 ust. 1c ustawy PIT – za datę powstania przychodu z działalności gospodarczej uważa się (z zastrzeżeniem ust. 1e, 1h-1j i 1n-1p w art. 14 ustawy PIT) dzień zbycia prawa majątkowego (czyli dzień sprzedaży lub zamiany danej kryptowaluty), nie później niż dzień wystawienia faktury albo uregulowania należności.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy PIT, kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy PIT.

Kosztami uzyskania przychodów są zatem wszelkie wydatki, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) zostały faktycznie poniesione w celu osiągnięcia przychodu lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodu, tzn. pozostają w związku przyczynowo-skutkowym z osiąganymi przychodami,
- 2) nie zostały wymienione w art. 23 ustawy PIT, zawierającym katalog wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów,
- 3) są odpowiednio udokumentowane.

Jednocześnie należy podkreślić, że w przypadku obrotu kryptowalutą w ramach działalności gospodarczej sposób rozliczania i ewidencjonowania dla celów podatkowych uzyskiwanych przychodów i ponoszonych kosztów uzależniony jest od rodzaju prowadzonych przez podatnika ksiąg podatkowych (podatkowej księgi przychodów i rozchodów albo ksiąg rachunkowych).

⁴⁾ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.).

Istotne jest, że podatkowa księga przychodów i rozchodów jest uproszczoną i sformalizowaną formą ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych, dlatego też podatnik może dokonywać w niej zapisów wyłącznie na podstawie dokumentów ściśle określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, takich jak np. faktury, rachunki. Z tych względów dokumenty w postaci np. wyciągów z historii transakcji giełdowych z internetowej giełdy kryptowalut, czy wyciągów z kont bankowych zawierające historię transakcji, nie stanowią dowodów księgowych w rozumieniu ww. rozporządzenia i przychody oraz koszty uzyskania przychodu udokumentowane wyłącznie w ten sposób nie mogą zostać zaewidencjonowane w podatkowej księdze przychodów i rozchodów.

Należy jednocześnie wyjaśnić, że brak możliwości zaewidencjonowania danych przychodów czy wydatków w podatkowej księdze przychodów i rozchodów – z uwagi na brak posiadania przez podatnika wymaganej ww. rozporządzeniem formy ich udokumentowania – nie oznacza automatycznego braku możliwości uznania ich odpowiednio za przychód oraz koszt uzyskania przychodu w rozumieniu ustawy PIT. O tym co stanowi koszt uzyskania danego przychodu decyduje bowiem wyłącznie ustawa, a nie rozporządzenie.

Jeżeli zatem podatnik rzetelnie udokumentuje powstanie przychodu podatkowego, czy poniesienie kosztu podatkowego, powinien to uwzględnić w trakcie roku podatkowego w bieżącej zaliczce na podatek, jak również w rocznym rozliczeniu podatku dochodowego. Dla celów dowodowych, okoliczność poniesienia określonego kosztu powinna być udokumentowana. Zgodnie z art. 180 §1 ustawy – Ordynacja podatkowa⁵, jako dowód należy dopuścić wszystko co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Wydatki na zakup kryptowaluty ujmowane są w kosztach uzyskania przychodów w momencie poniesienia wydatku, tj. „na bieżąco”, czyli w dacie zakupu i według cen zakupu. Jednak przy rozliczaniu kosztów uzyskania przychodów z obrotu kryptowalutą brak jest podstaw prawnych do stosowania metody FIFO (pierwsze przyszło – pierwsze wyszło), o której mowa w art. 30a ust. 3 ustawy PIT.

Natomiast inne zasady rozliczania i dokumentowania kosztów uzyskania przychodów obowiązują podatników prowadzących księgi rachunkowe, zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości*⁶. Przepisy *ustawy o rachunkowości* nie zawierają katalogu dokumentów księgowych, które mogą stanowić podstawę zapisów w księgach rachunkowych, a jedynie określają jego podstawowe elementy (art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Z tych względów np. wyciągi bankowe potwierdzające transakcje zakupu lub sprzedaży kryptowaluty wraz z załączonym wydrukiem z dokonanej transakcji z giełdowego profilu jednostki, uzupełnionym o podpis osoby, która w imieniu jednostki dokonała tej transakcji, mogą być uznane za dowód księgowy w rozumieniu ustawy o rachunkowości. Ponadto przepisy ustawy o rachunkowości różnicują koszty na pośrednie (potrącane w dacie ich poniesienia) i bezpośrednie (potrącane w momencie powstania ściśle związanego z nim przychodu) oraz dla ustalenia wartości rozchodu określonych towarów (art. 34 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości) przewidują możliwość wyboru przez podatnika metody FIFO („pierwsze przyszło – pierwsze wyszło”).

Dochody z obrotu kryptowalutą zakwalifikowane do praw majątkowych opodatkowane są na zasadach ogólnych według skali podatkowej określonej w art. 27 ust. 1 ustawy PIT i

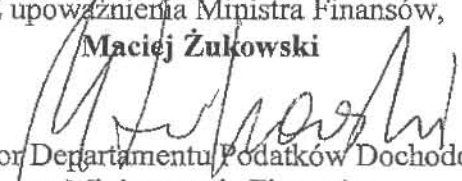
⁵ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.).

wykazywane w zeznaniu PIT-36, w części D.1. lub D.2. ,w wierszu 7: „Prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy”.

Natomiast dochody z obrotu kryptowalutą zakwalifikowane do pozarolniczej działalności gospodarczej, podlegają łączeniu z innymi dochodami z tego źródła przychodów. Wówczas dochód (stratę) z tego tytułu należy wykazać w zeznaniu: PIT-36 (jeżeli dla tego źródła przychodów wybrano formę opodatkowania na zasadach ogólnych według skali podatkowej określonej w art. 27 ust. 1 ustawy PIT) albo PIT-36L (jeżeli dla tego źródła przychodów wybrano formę opodatkowania 19% stawką podatku, o której mowa w art. 30c ust. 1 ustawy PIT).

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Maciej Żukowski

Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów